

The LEGO Foundation

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

КЗВО «ОДЕСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»

УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МАСАРИКА
(БРНО, ЧЕХІЯ)

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ У ВАРШАВІ
(ВАРШАВА, ПОЛЬЩА)

УНІВЕРСИТЕТ ЯНОША КОДОЛАНІ
(БУДАПЕШТ, УГОРЩИНА)

THE LEGO FOUNDATION (КОРОЛІВСТВО ДАНІЯ)

ТЕТОВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (ПІВНІЧНА МАКЕДОНИЯ)

Професійна компетентність педагога: методологія, теорія, методика, практика

Матеріали

Міжнародної науково-практичної конференції

(10 листопада 2023 року)

Одеса

2023

УДК 37.013
П24

Рекомендовано до друку та розповсюдження мережею інтернет Вченою радою Комунального закладу вищої освіти «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради» (протокол № 7/11 від 21 грудня 2023р.)

Координаційна рада конференції:

Задорожна Л. К. – ректор Комунального закладу вищої освіти «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради», кандидат філософських наук;

Ягоднікова В. В. – проректор з науково-педагогічної та інноваційної діяльності, КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради», доктор педагогічних наук, професор;

Левчишена О. М. – проректор з науково-педагогічної та методичної діяльності Комунального закладу вищої освіти «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради», кандидат історичних наук;

Кузнєцова О. В. – проректор з науково-педагогічної та соціально-гуманітарної діяльності КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради», кандидат психологічних наук, доцент;

Балашенко І. В. – завідувач кафедри філософії освіти КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради», кандидат філософських наук, доцент;

Юрченко Т. В. – методист науково-методичної лабораторії мовно-літературної освіти кафедри методики викладання і змісту освіти.

Матеріали конференції публікуються за оригіналами рукописів, за достовірність і точність фактів, цитат, власних імен, статистичних даних та інших відомостей повну відповідальність несуть їх автори.

П24 Професійна компетентність педагога: методологія, теорія, методика, практика : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (10 листопада 2023 р.) / за заг. ред. В. В. Ягоднікової. – Одеса : 2023. - 312 с.

ISBN 978-617-7797-53-0

У збірнику репрезентовано матеріали, статті, доповіді, тези учасників Міжнародної науково-практичної конференції «**Професійна компетентність педагога: методологія, теорія, методика, практика**», що розкривають актуальні проблеми сучасної педагогічної науки і практики; відображають інноваційні підходи та стратегічні завдання освіти і педагогічної науки в умовах воєнного стану; досліджують виклики, що постають перед педагогами та менеджерами освіти в реаліях сьогодення.

Видання актуальне для керівників закладів освіти, науково-педагогічних, педагогічних працівників, шкільних психологічних служб, здобувачів вищої освіти і всіх, хто цікавиться проблемами педагогіки і освіти.

ISBN 978-617-7797-53-0

© Одеська академія неперервної освіти
Одеської обласної ради, 2023

ЗМІСТ

ТЕОРЕТИКО-ПРАКСІОЛОГІЧНІ ВИМІРИ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
ПЕДАГОГІВ

<i>Балашенко І. В., Бондаренко Т. В.</i> Методичні координати проблематики підвищення ефективності управління освітнім процесом закладу фахової передвищої освіти у ракурсі компетентнісного підходу	6
<i>Батюк Н. О.</i> Методична підготовленість вчителів музичного мистецтва до використання української народнопісенної творчості в роботі зі школярами	11
<i>Беньковська Н. Б.</i> Дослідження поняття «міжособистісна взаємодія» у психолого-педагогічній літературі	17
<i>Букач М. М.</i> Модель ціннісного становлення як шлях до національного єднання	21
<i>Gollob R., Hrynova M.</i> Feedback as a professional competence component of a teacher/facilitator in participatory student projects	27
<i>Żywucka – Kozłowska Elż., Shpilchak L.</i> Case study w praktyce akademickiej	29
<i>Задорожна Л. К.</i> Розвиток професійної компетентності педагогів в системі неперервної освіти: стратегічні вектори	34
<i>Зарішняк І. М.</i> Складові компетентності сучасного викладача	39
<i>Звєкова В. К.</i> Формування професійної компетентності педагогів в позашкільній освіті	43
<i>Каплієнко А. І.</i> Організаційно-педагогічні умови формування компетентного вчителя-логопеда	47
<i>Каранфілова О. В., Чуйко К. І.</i> Європейські орієнтири сучасної української освіти	50
<i>Костенко Р. В.</i> Професійна культура майбутніх менеджерів наукових проєктів як складова їхньої професійної компетентності	53
<i>Котирло Т. В.</i> Формування професійного іміджу андрагога – актуалітет сьогодення українського суспільства	58
<i>Крилова В. О.</i> Волонтерство в соціальній роботі	63
<i>Кузнєцова О. В., Ляшко Н. С.</i> Співвідношення компетентності педагогічного партнерства та самоактуалізації особистості	70
<i>Максим С. І.</i> Сутність і форми прояву агресивної поведінки в мережі інтернет: соціологічний аспект	79
<i>Majchrowska-Kielak A.</i> The profession and competences of a school pedagogue in Poland	86
<i>Ліснічук Ю. В.</i> Профілактика девіантної поведінки неповнолітніх	92
<i>Онищук С. О., Скалига О. С.</i> Розвиток професійної компетентності педагога у вимірі національно-патріотичного виховання	99
<i>Ramadani R.T.</i> Challenges of primary school teachers in working with students with special needs: analysis of the current situation in North Macedonia	103
<i>Рубан А. К.</i> Професіоналізація в соціальній роботі	115

<i>Сторож В. В.</i> Креативні технології при викладанні дисциплін соціогуманітарного профілю	123
<i>Стрельбицька С. М.</i> Роль праксеологічного підходу у розвитку професійної компетентності педагога в умовах неперервної освіти	130
<i>Топольницька Ю. С.</i> Формування іншомовної комунікативної компетенції у творчо обдарованих здобувачів освіти засобами продуктивного навчання	140
<i>Ягоднікова В. В.</i> Професійна компетентність педагога в умовах сучасних викликів: науково-практичний аспект	144

РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГА В УМОВАХ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ: ОСОБЛИВОСТІ ТА МЕТОДИКА РОЗВИТКУ

<i>Бабенко І. В.</i> Розвиток професійної компетентності педагога в умовах неперервної освіти: особливості та методика	149
<i>Базиченко В. В.</i> Професійна компетентність викладача-філолога в контексті нових підходів та інформаційних технологій як запорука якісної підготовки здобувачів освіти	154
<i>Баранова В. О.</i> Вплив well-being на успішність учнів та задоволеність своєю роботою педагогів	158
<i>Бондарчук І. П.</i> Формування професійної компетентності учителя	163
<i>Vyshnevskya M.</i> Specifics of language training for future economists	168
<i>Герасимюк В. П., Герасимюк Н. В.</i> Організація самостійної роботи студентів при підготовці до занять з фахових біологічних дисциплін	171
<i>Дерябіна С. В., Нікітенко Р. І., Чешенко О. І.</i> Інтегративна стратегія навчання в діяльності педагогів в контексті Нової української школи	177
<i>Здрагат С. Г.</i> Принципи організації евалюації у сфері освіти	184
<i>Zozulya D.</i> Development of creativity as a core competency in the work of a higher education institution lecturer	189
<i>Ізумінова С. Р.</i> Реалізація концепції STEM – освіти в загальноосвітній школі	193
<i>Ілійчук Л. В.</i> Підвищення професійної компетентності педагогічних працівників як необхідна передумова забезпечення якості освіти	199
<i>Кадуріна А. О.</i> Трансформації в викладанні дисципліни «ландшафтна графіка та моделювання». Від теорії до практики	203
<i>Калита Л. І.</i> Розвиток професійної компетентності педагога в умовах неперервної освіти: особливості та методика розвитку	207
<i>Канінус Н. О.</i> Розвиток професійної компетентності вчителя початкових класів: реалії сьогодення	213
<i>Коваленко О. В.</i> Супровід професійного зростання педагога в умовах сучасних реалій	223
<i>Костенко О. О.</i> Особливості національно-патріотичного та громадянського виховання підростаючого покоління в українських реаліях	229
<i>Кравець Н. Ю.</i> Інноваційне освітнє середовище як умова професійного розвитку вчителя початкової школи	236

<i>Кузнєцова Н. В.</i> Сучасні підходи до формування методичної компетентності майбутніх педагогів	241
<i>Mitelman Igor</i> Vornicu-Schur theorems and methodology and practice proving some types of symmetric homogeneous olympiad inequalities	244
<i>Мондич О.В.</i> Здоров'язбережувальні технології у виховному процесі дошкільного навчального закладу з інклюзивними групами	254
<i>Першина Л. В.</i> Андроногічна компетентність викладачів ЗВО	262
<i>Сидоренко Я. І.</i> ІК-грамотність вчителя в умовах SMART-суспільства	271
<i>Твердохлібова Я. М., Резніченко Г. В.</i> Професійний розвиток вчителя мистецьких дисциплін у вимірі художньо-творчої компетентності	276
<i>Рищак Н. І.</i> Професійна компетентність педагога в контексті тенденцій розвитку освіти	281
<i>Солнцева О. А.</i> Проблема підготовки педагогів до впровадження інклюзивного навчання	284
<i>Шамбір Н. В.</i> Роль саморозвитку та саморегуляції в педагогічній професійній діяльності	288
<i>Шатайло Н. В.</i> Предметно-методична компетентність педагога: алгоритми розвитку	292
Рішення Міжнародної науково-практичної конференції «Професійна компетентність педагога: методологія, теорія, методика, практика»	297
<i>Відомості про авторів</i>	301
<i>Information about authors</i>	306

Education for Odesa Oblast” (Odesa, Ukraine).

<https://orcid.org/0000-0001-9778-2894>

E-mail: nbukach@gmail.com

THE VALUE FORMATION MODEL AS A WAY TO NATIONAL UNITY

Key words: value system, monoethnic and polyethnic models of value formation, ethnic and value interests

Rolf Gollob,

Professor, Doctor Honoris Causa,
Head of centre Educational Governance and Democracy

Department IPE - International Projects in Education

Zurich University of Teacher Education,

Zurich, Switzerland

rolf.gollob@phzh.ch

Mariia Hrynova,

PhD Postgraduate,

Methodologist at the Scientific and Methodical Laboratory
of Managerial Activity and Quality Assurance
of Education at the Department of Pedagogy and Educational

Management

Odesa Regional Academy of In-Service Education,

Odesa, Ukraine

<https://orcid.org/0000-0003-1308-2634>

marishagrin@ukr.net

FEEDBACK AS A PROFESSIONAL COMPETENCE COMPONENT OF A TEACHER/FACILITATOR IN PARTICIPATORY STUDENT PROJECTS

Keywords: feedback, teacher, professional competence, facilitator, participatory student project.

Currently, the academic community is dominated by the idea that the pedagogy of the XXI century is project-based. Other scholars focus on mainstreaming participatory pedagogy. In practice, we can observe how their synergistic unity is reflected in the intensification of the implementation of student participatory projects, thus paying great attention to the professional competence of a teacher/facilitator in participatory projects.

Participatory student projects involve the active participation of the users of the expected outcome (in our case the students) in the co-development and implementation of a solution for themselves. Pedagogical facilitation in participatory student projects involves the purposeful coordination and facilitation of participatory student projects by teachers through the management of project activities, discussions and group dynamics to ensure active student engagement in all phases of the project and democratic communication and collaboration within the project team. Observation of learning activities and subsequent feedback are important components of all participatory project facilitation.

In the broadest sense, feedback is understood as a reaction to an action or event. In the context of educational facilitation of participatory student projects, we consider feedback to be an expression of a teacher's thoughts, views, feelings and attitudes about the activities of a particular student or group of students during the implementation of a participatory project.

The purpose of feedback from a teacher to students during the implementation of a participatory project is thus to ensure that students who receive feedback become reflective practitioners who perceive and evaluate the results of their actions, recognise what constitutes effective behavior in a project team, and find ways to continuously improve.

Because feedback regulates behavior and interpersonal relationships, ensures effective communication and stimulates development, teachers should adhere to the standards for effective feedback, including careful observation as well as specificity, objectivity, constructiveness, non-judgement, timeliness and, in some cases, confidentiality. It should be noted that value judgements, general reflections, personal comments, accusations and references to statements made by others should not be used when giving feedback. Good feedback takes place in a friendly atmosphere between two people who are as equals as possible. This is not always easy to achieve between students and teachers, but it works when students are also entitled to give honest and evidence-based feedback to the teacher. It involves giving and receiving feedback, provides time for reflection, leads to dialogue that generates positive change, and is seen as part of a larger set of activities that help to moderate participatory projects [1, p. 18].

As mentioned, observation thus precedes any feedback. When facilitating a participatory project, the teacher should clearly define the purpose and goal of the observation and subsequent feedback for all participants. Teachers should interpret what they see fairly and ensure

that their comments are supportive rather than damaging and stimulating rather than disappointing.

The teacher is not only the subject of feedback, but also a potential recipient of student feedback. The teacher must be able to accept feedback and teach students by personal example to listen without interrupting, to be unapologetic and to ask follow-up questions when needed. When receiving feedback, one should be open to discussion and not take the feedback personally, show interest in what the other person has to say, take into account that there may be different opinions and views, and remember that feedback can be accepted or rejected [1, p. 18]. After receiving feedback, one should think about how to use this experience in future practical situations.

There is no doubt that in order to give and receive feedback, a teacher needs strong skills such as non-judgmental observation, active listening and receiving, perception and expression of feelings, separation of personality and behavior, sense of resonance and reflection, prompting, change of perspective, etc. A facilitator's toolbox of methods in participatory student projects should also include the following tools: Four Ears, Self-Statement, Hamburg Method, GROW Method, etc.

Feedback as a component of pedagogical facilitation of student participatory projects is one of the most powerful tools for student development and a meta-skill of a modern teacher. This meta-skill can be developed together with psychological, emotional and ethical as well as reflexive competences and pedagogical partnership.

References

1. Weidinger, W., & Gollob, R. (2021). *School development through classroom visits. Observation-handbook for teachers*. Department IPE - Zurich University of Teacher Education

Elżbieta Żywucka – Kozłowska

assoc. prof. Phd. Department of Criminal Procedure and Executive Criminal Law Faculty of Law and Administration University of Warmia and Mazury in Olsztyn, Poland
<https://orcid.org/0000-0002-6039-5580>

Liubov Shpilchak

assoc. prof. Phd. Linguistics Department of Ivano-Frankivsk National Medical University Ivano-Frankivsk, Ukraine
ORCID 0000-0002-6144-2430